

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

II. De causa efficiente, id est consensu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

860 *Moralis Theologiae Tract. VII. Sacramenta,*
monium coniungo, &c. *Necessaria sint?* Ad valorem minime;
ad observantiam præcepti aptè proferuntur.

12. *Sufficit ne quæcunque Parochi, ac testium præsentia?* Sufficit planè, etiamsi coacta sit, modò ad sit advertentia, & rationis usus.

13. *Idem ne de licentia Parochi affirmandum?* Profectò sufficit licentia quæcunque dolo, ac mendaciis impetrata. Imò & testes quoscunque modò sint præsentis satis esse affirmo.

§. 4.
Diuor-
dium.

14. *De diuortio quidnam?* Diuortium quidem legitima coniugis à coniuge est separatio, quoad totum, & habitationem.

15. *Diuortij causas indica.* Prima est alterutrius adulterium; sub quo quidem etiam aliis innaturalis concubitus infandus, in quo caro cum alio diuiditur, comprehenditur. Secunda hæresis, vel apostasia à fide. Tertia alterius coniugis sæuitia. 4. Inductio ad peccatum diuortij legitimi causa esse potest.

16. *An detur compensatio vlla?* Profectò, vnus coniugis adulterium alterius adulterio compensetur, vel condonetur, absque culpa adulterari contingat, diuortij ius admittitur. Cum autem compensatio fit altero adulterante, non refert alterum sapius deliquisse. Certè non habet locum huiusmodi compensatio, quando post diuortij sententiam innocens cadit in adulterium. Præterea condonatio fieri etiam potest, aut copula scienter habita ab innocente cum adultera, aut cohabitatione, & retentione in consortio maritali. Denique adulter ante sententiam suum crimen cum hæresi compensare non potest; post sententiam autem hæreticus non potest vti adulterio pro compensatione.

CAPVT II.

*De causa efficiente Matrimonij, id est,
de consensu.*

17. **P**otest ne sine mutuo consensu iniri Matrimonium? Tam necessarius quidem mutuus consensus, vt humana potestas aliquos Matrimonio iungere sine ipsorum consensu non possit.

18. *Quenam consensus huiusce materia?* Ius in corpora, ex quo

quo tanquam in effectum in ipsam copulam ex vi contractus consensus ipse fertur.

19. *Finis huius consensus quisnam?* Bonum Sacramenti prolis, & fidei, idque saltem implicite contrahentes debent intendere.

20. *Sufficit ne consensus internus?* Profectò externus esse debet, verbis, aut signis expressus; vade solis nutibus contractum, Sacramentum est. *matrimonium*,

21. *An necessario simul tempore utrumque consensum praestari?* Satis est simultas moralis.

22. *Quid si fictus alterius consensus fuisset?* Denuò verè consentiat necessum est, saltem internè.

23. *Subest aliquis error aut facti, aut iuris.* Si uterque tamen consentiat quantum in ipsis est, validum est Matrimonium.

24. *Contracto aliquo Matrimonio, quod ex errore validum existimatur, denuò consentitur in illud: num erit validum?* Non ideo convalidatur, sed tantum ratificatur contractum, quod nullum est.

25. *Impetrata dispensatione, vel impedimento cessante, de nouo consentiendum est in Matrimonium antea scienter nullum.* Tunc utriusque coniugis consensus requiritur externè quidem renouatus.

26. *Ratificandum est Matrimonium inualidum ob occultum impedimentum.* Coniux inscius de priori nullitate certior fieri debet, celata nullitatis causa, & renouandus consensus.

27. *Scandalum timetur, aut rescissio Matrimonij cum infamia.* Eo in casu satis erit cautè inscij consensum de nouo exquirere, dissimulata nullitate. Monuero Confessarios, impedimentum coniugibus in bona fide viventibus non semper manifestandum esse, sed vel cum ab ipsis dubitantibus interrogatur de veritate, aut cum probabilis spes profuturae esset admonitionis.

28. *Metus ne reddat inuualidum Matrimonium?* Si ad Matrimonium extorquendum incussus non est, minimè. Porro si incussus est ad extorquendum Matrimonium, irritat in utroque foro, quando grauis & iniustus fuit; si autem iustus est, non vitiat, nec leuis iniustus. Profectò metus iure solùm Ecclesiastico Matrimonium inualidat. Nemo igitur cogendus ad nuptias nec à parentibus, nec à principe, at suauiter allici non quisquam prohibetur.

29. *Quid si iniuris parentibus quis Matrimonium ineat?*
Validum

862 *Moral. Theologia Tract. VII. Sacramenta,*
Validum planè erit, tamen si iustam causam non habeat, pa-
rentibus inuitis, contrahendi, eorum consilium tenetur ex-
quirere, non tamen sequi.

30. *Quid autem si qua parentibus inuitis sit nupta?* Si filia
minor viginti quinque sit annis, Ciuili iure exheredari à pa-
tre post, Canonico minimè. Maior si nubat, tenetur parens
dotare.

31. *Potest ne consensus condiciones recipere?* Potest qui-
dem, licet Matrimonium ipsum per se minimè recipere va-
leat. Vnde generaliter contrahentium intentioni standum
est, si de foro conscientiae agatur. Si dubius animus sit appo-
nentis conditionem, externi fori praesumptioni credendum,
conditioneque reiecta, Matrimonium valere iudicandum. In
dubio denique pro^m utroque foro, pro Matrimonio feratur
iudicium.

C A P V T I I I.

De Matrimonio Clandestino. Vbi de denun- ciationibus.

32. **M**atrimonium Clandestinum quid? Quod clam, sive
furtim sine praescripta Ecclesiae fit solemnitate.

33. *Quotuplex est?* Duplex; Primum, quod sine Parocho
& testibus; secundum, quod absque denunciationibus con-
trahitur. Vtrumque Clandestini poenis subiicitur; tam enim
contrahentes, quam assistentes grauib; à Tridentino sess. 24.
cap. 5. flagellis percutiuntur.

34. *Num primum coniugium Clandestinum sit validum?*
Ante Concilium Tridentinum Matrimonium sine Parocho
& testibus validum erat, & nunc etiam est validum apud ter-
ras, in quibus Tridentinum receptum non est. Vbi verò eius
decreta recepta sunt, irritum est, tum personis redditis inha-
bilibus ad contrahendum, tum irritato facto contractu, vnde
etiam inualidum manet Sacramentum.

35. *Validum ne secundum Clandestinum coniugium?* Ma-
trimonium absque denunciationibus contractum, validum
quidem est; attamen Parochus assistens & ipsi contrahentes
mortaliter peccant, nisi Episcopus alterutrius contrahentis
iusta ex causa dispenset.

36. *Tenetur ne Episcopus dispensare ne precedant denuncia-
tiones?*